

Musikken

I HVERDAGSSPRÅKET

– Mange i min generasjon tenker nok på visemusikk som det pappa og hans generasjon driver med. Man tenker på hippie-tiden og politiske sanger. For meg er en vise så mye. Kjernen i begrepet handler om at man vil formidle en historie, ikke bare skape en stemning eller en groove. Dersom det kan være definisjonen, er visen er interessant fordi den kan romme så mye.

TEKST: IDA HABBESTAD,
FOTO: MARTIN TOSTERUD

En stillferdig mollakkord åpner **Siri Nilsens** første plate. Det enkle uttrykket treffer effektivt en nerve i meg: Som lytter gjør jeg meg klar til å gå inn i det melankolske.

Siri Nilsen vil det ikke slik. Rett nok har sangen som heter «Huset» en sentimental historie. Den handler om en som ikke hører hjemme noe sted. Nilsen plasserer henne i en fysisk ramme som skaper en lengsel, bort. Men i Nilsens musikalske fortelling ligger noe mer enn dette. Et intrikat lag av hendelser, en overraskende rik instrumentering, ulogiske vendinger i melodien, en karakteristisk syngemåte som veksler mellom hode og brystklang, mellom innsikt og nesten naiv barnslighet – en rekke elementer som gir den emosjonelle nerven motstand.

–Jeg er opptatt av at en sang skal ha mange lag, sier Nilsen. –Bortsett fra det vet jeg ikke om jeg kan si noe generelt om musikken min. Jeg tenker på hver sang som et eget univers hvor jeg bruker de midlene og den formen jeg synes fungerer best.

Slipt gjennom framføring

27 år gammel har hun slått gjennom på den norske tåver-scenen, og mottakelsen i norsk presse har vært overveldende. Men det å holde på med musikk var ikke noe opplagt valg. Nilsen skulle egentlig bli danser, og hadde studert et år ved balletthøgskolen, da hun ble utfordret til å spille låtene sine på konsert. Frem til da hadde musikken vært en hemmelig hobby.

–Jeg hadde en stor perm med sanger fra ungdomsårene. Jeg ante ikke hvordan de ville høres ut, og kjente ingen musikere.

Han som pusha meg, Ola Hilmen i Valkyrien Allstars, kjente jeg heller ikke godt, men han sa at «dette ordner vi». Vi møttes en halvtime før konserten, og da de spurte etter notene, gav jeg dem tekster med fargekoder for dur og moll, forteller hun.

Fremdeles går det i fingerspråk og koder. De drøyt 20 sangene hun har i bagasjen er finslipte gjennom mange framføringer. Og siden plateutgivelsen i 2009 har det gått slag i slag. I pressen har hun gått fra å være musikerdatter til å være egen personlighet. Å ha en kjent far har vært både en døråpner og en utfordring, mener Nilsen.

– Som debutant fikk jeg antakelig mer oppmerksomhet enn om jeg ikke hadde en musikerfar. I starten har jeg kanskje måttet bevise at jeg mener alvor. Men jeg har ikke opplevd mye prestasjonspress. og er positivt overrasket over at folk ikke er mer forutinntatte.

Hennes far er Lillebjørn Nilsen, mannen bak «Tanta til Beate», «Barn av regnbuen», samt en omfattende rekke viser. Siri hevder hun ikke er noen ekspert på

farens katalog. Snarere oppdager hun fremdeles musikk han har gitt ut.

–Da jeg hadde laget min første plate, spurte jeg om å få høre den første han laget. For meg var den første platen min et eksperiment. Jeg kunne lite, hadde spilt lite, og nå kastet jeg ut i verden noe ut jeg aldri hadde gjort før. Da jeg hørte pappas første plate forsto jeg at han også startet et sted, i nysgjerrig lek med musikk. Jeg skjønte at han på et tidspunkt var helt ny. Det var en fin tanke, sier hun.

Å fortelle en historie

Musikken kom inn med morsmelken, men Nilsen var lenge blind for musikken. Hun trodde at det foreldrene drev med tilhørte en annen verden.

Og når hun selv har begynt å lage musikk er det andre forbilder i fokus. Gillian Welch er viktig. Likedan er hun godt orientert om sangere fra mange fra de nordiske landene. Hun ramser opp – Agnes Obel, Anna Järvinen, Jenny Doveson, Melissa Horn, Fallulah, Laleh – alle er sangere hun har respekt for.

–Vi intervjuer deg som utøver i visesjangeren – begrepet er tenkt i sin videste form. Hva tenker du selv om visesjangeren anno 2013?

–Mange i min generasjon tenker nok på visemusikk som det pappa og hans generasjon driver med. Man tenker på hippie-

tiden og politiske sanger. For meg er en vise så mye. Kjernen i begrepet handler om at man vil formidle en historie, ikke bare skape en stemning eller en groove. Dersom det kan være definisjonen, er visen er interessant fordi den kan romme så mye, svarer Nilsen.

–Men generelt er jeg ikke så glad i sjangre. En sanger er en språklig definisjon, den skaper en ramme som kan virke låst. Jeg ønsker ikke å arbeide meg inn i en bestemt beskrivelse. Jeg lager musikk som etterpå kan beskrives med forskjellige ord.

Det et vanlig liv består av

Ordene journalisten finner som beskrivende på Nilsens musikk spenner fra det nokså sørgmodige til det naive og sprudlende. Også tekstene hennes er varierte. Med engelsk mor har oppveksten vært tospråklig, og det har vært like naturlig å skrive på norsk og engelsk. Uansett språk har tekstene som startpunkt at de berører eksistensielle emner. Noen ganger direkte, andre ganger i mer subtile fornemmelser.

Ta den nyeste utgivelsen, fra 2011. Her finner vi et ubesvart brev, hvor fraværet av et annet menneske gnager hos lytteren. En enda større ensomhet leser jeg i «Alle snakker sant», hvor hovedpersonen er den eneste som ikke evner å leve opp til konvensjonen, og ikke vil tenke i boks. I tekstene finner vi tanker

man ikke klarer å legge fra seg, og søken etter gode relasjoner.

–Historiefortellingen er essensiell for deg. Hvilket ideal har du for tekstene dine?

–Jeg liker tekster som har tydelige bilder og som fanger oppmerksomheten ved uvanlige måter å si ting på. Jeg søker gjenkjennelse, og jeg liker tekster som uttrykker noe jeg kjenner meg igjen i, men ikke har fått satt ord på selv, svarer Nilsen.

Og legger til at hennes egne tekster handler om det et vanlig liv består av.

–Jeg skriver om normale ting, særlig om kjærlighet, men også om alt det som rommer et alminnelig liv med mye hverdag.

–Det er nok derfor jeg etter hvert har flest sanger på norsk. I det norske språket er det kortere mellom konsonantene enn på engelsk. Og jeg ønsker vel lage en slik litt hard og ikke så vokalbasert musikk, heller litt hakkete, slik hverdagen er. Jeg vil lage en musikk med hverdagstanker – på hverdags-språket. ■

Siri Nilsen (f. 1985)

Produksjon: 3 CD-plater:

2009: **Vi som ser i mørket**
 2011: **Alle snakker sant**
 2012: **They All Speak the Truth** – UK release
 2012: Siri Nilsen: **Live fra Rockefeller Music Hall**